

Kaźmierczakowa R., Zarzycki K., Mirek Z. 2014. *Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Polish Red Data Book of Plants. Pteridophytes and flowering plants. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków, s. 895.*

Trzecie uaktualnione i rozszerzone wydanie *Polskiej Czerwonej Księgi Roślin* obejmuje 370 taksonów paprotników oraz roślin kwiatowych i jest rozszerzone w stosunku do poprzedniego o 85 taksonów. Zastosowano klasyfikację zagrożeń wprowadzoną przez Światową Unię Ochrony Przyrody (Guidelines for Using the IUCN Red List Categories and Criteria. Version 9.0. 2011), odnosząc ją do statusu taksonu w naszym kraju. Spośród taksonów zamieszczonych w *Księdze*, 68 uznanych zostało przez Światową Unię Ochrony Przyrody za zagrożone w skali globalnej (The IUCN Red List of Threatened Species; <http://www.iucnredlist.org/>), a 120 za zagrożone w Europie (Bilz i in. 2011).

Opisano:

- 36 spośród 38 gatunków roślin występujących w Polsce objętych Konwencją Berneńską;
- 43 spośród 52 gatunków roślin występujących w Polsce objętych Dyrektywą Siedliskową;
- 51 spośród 59 gatunków objętych ogólnopolskim monitoringiem przyrodniczym.

W *Księdze* zamieszczono opisy 42 gatunków wymarłych, spośród nich 37 to gatunki całkowicie wymarłe EX oraz 5 – wymarłe w stanie dzikim EW; 111 krytycznie zagrożonych gatunków CR; do kategorii zagrożonych wyginięciem EN zaliczano 102 taksony; 102 gatunki stanowią taksony narażone na wyginięcie VU; kategorię bliskich zagrożenia NT reprezentuje 11 gatunków; tytułem przykładu zamieszczono w *Księdze* dwa gatunki o stopniu zagrożenia niewystarczająco rozpoznany reprezentujące kategorię DD.

W *Księdze* zamieszczono głównie rośliny rodzime, z natury występujące w Polsce. Włączono też grupę roślin od dawna zadomowionych.

Opis każdego taksonu ujęto w następujący schemat:

- Symbol kategorii zagrożenia na obszarze Polski według obecnie obowiązującej klasyfikacji IUCN.
- Nazwa łacińska taksonu.
- Nazwa polska taksonu.
- Rodzina, do której takson przynależy.
- Synonim / Synonimy.
- Status taksonu w Polsce i w krajach ościennych oraz zagrożenie w Europie i na świecie.
- Uwagi taksonomiczne.
- Rozmieszczenie geograficzne.
- Występowanie w Polsce.
- Siedliska i fitocenozy.
- Morfologia i biologia.
- Charakterystyka populacji.
- Zagrożenie i wskazania ochronne.
- Summary. Krótkie streszczenie w języku angielskim.

Dla każdego taksonu wykonano mapę występowania ogólnego w Europie i rozmieszczenia w Polsce. Książka jest bogato ilustrowana rysunkami i barwnymi fotografiami roślin.

W opracowaniu poszczególnych taksonów wzięło udział ponad 180 autorów botaników ze wszystkich uczelni kraju, instytutów PAN, pracowni naukowych parków narodowych, instytucji samorządowych zajmujących się ochroną środowiska i wielu innych organizacji. Nowe wydanie *Polskiej Czerwonej Księgi Roślin* zawiera aktualne obserwacje zebrane w terenie jak również dane z piśmiennictwa opublikowane w tym okresie. Spis literatury obejmuje 5000 pozycji. Publikacja zawiera wprowadzenie i streszczenia dla poszczególnych gatunków w języku angielskim.

Książka wydana przy wsparciu Lasów Państwowych
oraz Fundacji na Rzecz Ochrony Przyrody i Krajobrazu
Mazurskiego Parku Krajobrazowego i Dorzecza Krutyni